

Capitulum

I

pedib⁹ mittite i caminū ignis. vt crucies ibi i
secta sector. qz ego ipe cert⁹ t⁹ pib⁹ veni. et voca
ui oēs ad nuptias. s⁹ h⁹ spēs vocatiōez meā. si
sibi pauit i dūmū ad nuptias. Idcirco iubeo
to: mēt⁹ affligi mīandū: eo qd regni mei pte
p⁹ extiterit.

Ca. III. Ex recordatiōe p⁹ dictoz ad huc
āpli p⁹ tōre p⁹ tēres et amōnēs: vt q⁹ diu tps h
da⁹ ad b⁹ tūdine dei p⁹ cipiēdā se paret. oīdēf
qz ob h⁹ q⁹ diuīa b⁹ tūdine digni sint: et mercedē
atqz gaudia illorum exponens.

On ergo metu

Nis h⁹ ob h⁹ nō formidas qz venit: n⁹
tremisc⁹: qz iā app⁹ operat spō⁹
vt fulgeat. Nesc⁹ qz oīa iā para affūt. et cele
stis tuba nutū p⁹ stola⁹ diuinū: Et qd ibi facies
i illa hora. si n⁹ te pauer⁹ donec tps ē. Para te
ipm i illa hora b⁹ tūdine dñi. Dei enī b⁹ tūdine
digni sūt sci. qz semetipos probabiles fuauē
rūt. Tuba enī celest⁹ tubicinabit et dicet. Sur
gite dilectissimi dei et xpi. ecce adueit rex cele
stis. reddē vob requie et gaudiū i vitā etnā
pro labore et afflictōe i⁹ stitutiōis v⁹ e. Surgite
videte xpm regē. spōsū i mōrtalē quē dilexist⁹.
Ip⁹ ei desiderātes facti est⁹: icole sup⁹ frā. sur
gite videte regnū ei⁹ qd vob pauit. surgite vi
dere i⁹ satiabilē dñm quē dilexist⁹. p⁹ r⁹ bulatōes
passi est⁹. p⁹ p⁹ quēz frugalit⁹ vitā v⁹ az finist⁹: ve
nite nūc et videte eū cū mltā fiducia. quē desi
derast⁹. Exultate cū eo leticia inenarrabil⁹: et
gaudiū v⁹ m nemo tollet a vob. Venite frui
mini q⁹ ocul⁹ n⁹ vidit. nec aures audiuit. nec in
cor hoīs ascēdit. q⁹ donat vob ipe desiderabil⁹
dñs. Tūc rapiēt sci i nubib⁹ lucidissimis obuī
am ei. euolātes digni deo i celsitudine aer⁹: cū
glia imēsa. vidē spōsū celestē. Quis putas i
ueniet ita dign⁹ i hora illa. vt rapiat i nubib⁹
cū magno gaudio obuīa xpo. Oēs qdē iusti et
digni rapiēt i glia. oēs at ipi et p⁹ tōres relin
quent⁹ deoz sū. cū p⁹ fusioe magna. Britudo et
leticia mag⁹ erit oib⁹ dignis dō. to: mēta x⁹ et
p⁹ fusio p⁹ tōrib⁹ sūt vniūf. Brūis ille q⁹ h⁹ possit⁹
festiauerit i illa hora dign⁹ iueniri. mīabil⁹ v⁹
q⁹ semetipm a glia dñi p⁹ stituerit alienū. In il
la hora cū nubes rapuerit oēs scōs suos rur
sum in celis. ipm et oēs ipios. angeli rapiēt i
mittere in caminum ignis ardentis.

Ca. V. Inducēs auctozē ob timorē s⁹ me
moratoz p⁹ rētēt⁹ semetipm deplorātē. deūqz
obsecrantē vt i hora adueit⁹ n⁹ idign⁹ iueni
at⁹. ne auditur⁹ sit formidādā illā sniaz. disced
a me oparie iūqtat⁹. nescio qz sis. s⁹ vt grā mise

rationis sue ipm saluet et in paradysum delict
arum inducat.

Quis dabit ca
piti meo aquā i mēsa. et oculis meis
fontē lachrymarū iugit emanātem
donec tps ē suscipiēdi lachrymas. vt plozē me
metipm die ac nocte. obsecrās dñm ne i dign⁹
iueniar i hora adueit⁹ ei⁹. et vt ne audia illā sen
tētia formidādā. disced a me oparie iūqtat⁹. ne
scio te qz sis. De⁹ altissime q⁹ sol⁹ sine p⁹ tō es
tribue mihi p⁹ tōzi grāzi illa hora. p⁹ p⁹ multas
mīfatiōes tuas. et nec tūc appareat. q⁹ nūc ve
lata ē i pietas mea. corā expectatozib⁹ age et
archāgel⁹. p⁹ phis et ap⁹ l⁹ iust⁹ et scis. s⁹ salua me
ipū grā et mīfatiōe tua. et iudic me i padisum
dlicitaz cū oib⁹ p⁹ fect⁹. Suscipe obsecratōez fui
tui dñe. p⁹ cū oim scōz tuoz. q⁹ tibi a secto pla
cuerūt. qm tibi debet oīs adoratio. et gloria i
secula seculozum. Amen.

Sancti Efrē diaconi. Liber de p⁹ nia explicit.
Incipit liber eiusdē de Luctamine spiritali.
L. I. Ex celestib⁹ et etnis bonis luctatoz
bus et victozib⁹ promissis puocās nos ad cer
tamē spiritale. docēs etiā qb⁹ armis iudi debe
at is q⁹ victoz cupit existere. et q⁹ fugē eū opoz
teat ne armis spoliē. ac maxie dissuadēs vinū
et ebrietatē. p⁹ q⁹ ipa aia tēplū dei exis polluit
sbiūgēs q⁹ mala q⁹ inde sequunt⁹.

Luctaminib⁹

Ih⁹ secti. null⁹ sine agone seu certami
ne coronat⁹. et i spiritali p⁹ satiōe et pro
posito scō. nemo sine luctamie pōt imarcessi
bilē coronā accipe. vireqz et ne heres existere
Hā scāmā affilāt⁹ ē mōd⁹. sp⁹ g⁹ p⁹ fectissimi ath
lete sine aliq⁹ metu et cū sūma alacritate iueni
unt i scāmāte. Timidiāt et ibecilles añqz inci
pant decertare diffugiūt. et p⁹ p⁹ mollicie desi
diāqz imēsa nullo p⁹ mō i scāmāte d⁹ sudare
p⁹ tēdūt. Scāmā ē at frēs dilectissimi medi⁹ lo
cus in quo athlete letant. Sic g⁹ et p⁹ fectissimi
luctatores et cōtinentissimi monachi decertāt
habētes semp⁹ p⁹ oculis iucūditatē paradisi. et
expectātes delictis eius p⁹ frui. et q⁹ p⁹ missa sūt
bona. et i mōrtalia secula. et lumen sempiternū

His in agone certare. et victoz existere. In
due te armatura dei sicut vestimēto: indue te
virtute animi: omi solitudine huius mūdi
exuere. et studiose enitere. ne iisdem p⁹ p⁹ aua
p⁹ cupiscentia. vel negligentia spoliē. Fu
ge vinū velut venenū. ne ebrietas te super
expoliatūqz p⁹ tibus nudū. efficiat. quē ad

modū. Hoc scī et antiquissimū virū. Hic enī iustus in illa generatiōe inuētus est. Putu di timore diluuij fabricauit arcam in salutem domus sue: et q̄ tante moles aquarū nō vicerāt postmodū a modico vino deuictus ē. Et in diluuiō pudore velatus: postea dormiēs ab ebrietate nudatus ē. Hoc iterū vinū patriarchaz loth depredauit: vt cōtra naturā cū filiab⁹ suis impudenter fedanterq; misceret. Et adeo in ebriatione vini in pfundissimo somno demersus est: et pene sepultus: vt quid fecerit: postea euigilans ignoraret. Si ḡ sanctis et magnificis viris/ vini ebrietatis nō peccat: q̄to magis te exigui atq; infirmissimū si ebrietati studueris: supabit temp̄ adolescentia et iuuetus: Fuge vinū: qz ex vino spūales oculi excecant/ iniquitas multiplicat: venenata dulcedo libidinis meditat: execranda turpitudine q̄ contra naturā est cogitat. Adhuc scit x̄t⁹ aie: cogitatio vite eterne abolet: aia vincit visibiliber/ delinquitq; facillime. Effugat ab ea celestis gr̄a: sanctimoniam dico atq; virginitatez anime. Quāto tpe em̄ fuerit templū corporis nri scī et mūdū: deus excellens habitabit in eo. Si autē corruptū fuerit et pollutū: conuino sanct⁹ et i pollut⁹ de⁹ deserit tēplū illud. p̄ i effabili lumine celesti: habitabitq; in eo obscuritas/ et i purissimi demōes: et s̄bintroibūt concupiscentie maligne et sordide: q̄ infelicē aiaz crebro faciāt peccare in s̄mōe. Quisquis ille est/ q̄ non habet lachrymas: si in corde suo meditatib⁹: qz de⁹ scūs repulit tēplū suū et p̄cupiscentie male et passiones ignominiose habitant in eo/ et intellexerit quis eū repulit: quis successit/ vnde cecidit/ quo venit/ a q̄ sepat⁹ ē: cui p̄iur⁹ ē: quō nō statim implet⁹ est lachrymis/ et flens et fugiēs/ dic̄ intra semetipm̄: q̄re vno momento a maligna cogitatione p̄stratus: effugi agonē gloriosum: nec merui victorie triūphū? Nā die illo tribulatiōis: molles et resoluti pctōres et impij: cū viderint scōs et iustos gaudio magno et leticia sempiterna exultare: et in paradiso eterno regni dei degere: se etiā viderint in igne inextinguibili/ et in tenebris exterioribus esse: tūc fortiter ingemiscēt et supfluis lachrymis plorabūt amariter: quia detinet eos penitudo vanissima: et necessitas penarū imensa.

Ca. II. Ut imitatores sim⁹ scōz patrū q̄ purissimū dei tēplū extiterūt nos obsecrans: vtq; p̄cipue exēpla illoz sectemur/ in ieiunio ofone/ ac ceteris h̄mōi cohortās: q̄ etiā in ofo

nibus cauēda et q̄ suāda sint sapiens. Sollicitudines p̄terea hui⁹ mūdi/ negligētias atq; desidia dissuadēs: et ad p̄parationē vt celeste regnū ad qd̄ iuitamur possideam⁹ nos icitans.

Dicopterea obsecro vos fratres mei dilectissimi imitatores estote beatissimoz patrū: q̄ scīssima sua institutiōe tēplū dei purissimum extiterūt. Hoꝝ exēpla sectamini: desiderate ieiunū qd̄ ē aie puritas et castitas: desiderate ofones q̄ sunt colloq̄a dei. Dis em̄ scā purissima ofo: p̄fabulatio dei ē. Deniq; p̄fectoz ofones: eoz q̄ ex toto corde diligūt deum: cū maḡ exultatōe ad celū ascēdūt. Angeli et archāgeli cū gaudio occurrūt eis: et suscipiētes eas vsq; ad thronū gl̄ie dei scī pducūt. Hec em̄ magna gl̄ia scōz ē: āgeloz ineffabile leticia: cū scōz ofones purissimas p̄tulerit. Festinem⁹ ḡ s̄fes fieri imitatores institutiōis vite scōz. Ambula frat̄ i vijs eoz: viue sic illi vixerūt: et abstinentiā habeto spūs et aie et corpis cōtinētiā. Habeto i habitu p̄tinētiā: habeto i cibo p̄tinētiā: habeto i lingua abstinentiā: in aspectu i cogitatu i r̄isu: vt athleta pietat̄ p̄fectissimus i oib⁹ demōstrer̄. Cōsidera teipm̄ frat̄ charissime: et vigila ne i tuis ofonib⁹ extollar̄ s̄ cū astiter̄ orare deū: cū magno timore et desiderio corā eo p̄siste. Disrumpe a corde tuo oia vincula frene sollicitudinis: esto p̄ oia sollicit⁹ et sobri⁹ i ofonib⁹: et ita viriliter agonizare vt sit ofo tua scā et mūda et imaculata: et vidētes eā porte celi apiant̄ corā ea/ et āgeli cū leticia occurrāt ei: et vsq; ad thronū b̄ndicti p̄ris pducāt eā. Sic spesto charissime: quē admodū cherubini et seraphini p̄manēt i ministerio dei. Adhuc scit frat̄ h̄ x̄ba/ et decāta ea iugit̄ ex affectu cordis: q̄ escā spūalis aie s̄bministrāt et ab amaritudine eā/ sua sp̄ dulcedie liberant: p̄deribusq; frenoz negotioz exonerāt. Oia q̄cūq; audisti/ mēte sollicita fuare festina: vt req̄lescat de⁹ i cogitatiōib⁹ tuis: vt iuenias fiducia i illa hora tribuli et tremēda: cuz venerit dñs reddē vnicuiq; s̄m opa sua. Indulgete modicū inq; i firmitati mee charissimi s̄fes: qz sic i firm⁹ suz. Existimo qd̄ i hora illa ois spūs p̄remiscat i s̄ gr̄a saluatoris p̄fortat/ et edificat corda scā: cū rapiūt i nubib⁹ obuiā x̄po i aere. Ego at/ et q̄ mei sūt siles: et desidiosi et pigri tremebim⁹ sup fr̄a tñ facile ad celestia ascēdem⁹. Fratres mei dilectissimi: quid nobis p̄t mūdus p̄desse: qz ei⁹ sollicitudinib⁹ cōligamur.

Capitulum

Aut quid luctamur de cultu vestimentorum
et ornatu elationis amictus: nisi in ignem ex-
tinguibilem? Aut quid acquirimus de studio esca-
rum et ventris cura: nisi eterna supplicia? **A**gno-
scite fratres quia nisi hoc gratia dei toris viri-
bus agonisantes meruimus triumphum: ibi pe-
nitebimus in secula seculorum. Fratres mei
quid negligimus: quod desidia occupamur: quod
nosmetipsos in occursum domini non paramus? **E**cce
vniuersus mundus ad occasum iam properat.
Quare non omnia onera concupiscentiarum et fa-
sces peccatorum a nobis reijcimus? **R**escitis quia
arcta et angusta via est: que ducit ad vitam: et pec-
catorum ac diuiciarum sarcinis pregrauatus non
capit per eam transire. **H**os enim porta illa diligit:
qui attenuati diuitiis et voluntaria paupere
afflicti: semper in vigiliis in ieiuniis atque humi-
litate per omne tempus vite sue conuersati sunt:
et parauerunt seipsum: ut videant celorum regna.
Ecce charissimi iam hostium paradisi vocati: iam
crebro sono nos hortatur et dicit. **P**riusquam clau-
dar vniuersumque vestrum velociter properet: ut in-
troiens in eternum cum domino regnet. **E**cce ma-
ter nostra hierusalem: cum magno affectu cla-
mat ad nos et dicit. **V**enite filii dilectissimi: ve-
nite ad me: dilate numerus vester in me: et
in thalamo immortalis sponsi magnificentis cho-
ri vestri: cum angelis sanctis: videant nos in glo-
ria et pulchritudine et decore. **V**ideant nos in
leticia et exultatione et gaudio. **D**iligite me fi-
lij mei sicut et ego vos diligo: nihil possideatis
in terra: nihil sitis solliciti. **E**cce sponsus meus
iam paratus est: ut procedat et veniat in nubi-
bus celi: et gloria patris sui benedicti: et vniuersum
que vestrum singillatim suo nomine vocabit / et
aduocabit et ordinabit eum in officium: pro quo su-
is meritis laboribusque christus celorum exultat.
Similiter et in negligentia vestra et stupore: cum
suis satellitibus inimicus tripudiat. **F**estina-
te ergo filii mei: ut ego de vobis: vosque de me
gaudeatis in secula seculorum. **P**rocidens ado-
ro te et obsecro filium dei viuui: presta et mihi et
omnibus diligentibus te: ut videam regnum
tuum celeste: et possideam illud cum omnibus sanctis.

Cap. III. **E**x multis que benignus dominus nos-
ter pro nobis fecit: ut ipsum quereremus / exclu-
dens omnem excusationem negligentie nostre: et
post monita saluberrima / monachis et discipu-
lis christi congrua / ad eius nos imitationem
stimulans: commemoratisque iterum pluribus que
pro nobis fecit atque propeffus est / laudes ipsi in

III

persona auctoris referens et exorans ut post con-
punctionem et sanctimoniam in requie para-
disi suscipiat.

Charissimi si in hoc breui tempore neglexerim: nullam
omnino excusationem habebimus: que
pro nostris facinoribus ostendamus. **D**ominus
noster descendens de celo in terram: omnia nobis
dando donauit: debita nostra dimittens: et vi-
tam nobis eternam tribuens. **N**am cum inimici
essemus: reconciliauit nos deo / pro morte sua.
Terreni eramus: celestes effecti sumus. **A**por-
tales et immortalitate accepimus: filii tenebrarum
eramus: et facti sumus filii lucis. **P**erditum et in-
uenit nos. **S**erui peccati et liberauit nos. **P**au-
peres et diuites facti sumus. **I**nfirmi et sanauit
nos. **O**diabiles et dilecti sumus. **I**n iusti et iu-
stificati sumus. **N**on secuti misericordiam: nunc autem
misericordiam consecuti sumus. **P**roctores et salua-
uit nos. **D**ispersi et congregauit nos. **F**ilii ho-
minum et facti sumus filii dei. **H**eredes et cohere-
des vniuersi filii eius. **E**cce omnia ista nobis
donauit: priusquam quererem aut inquireremus.
In rationem ergo malam aut exprobatorem fra-
ternam: ne suscipiat cor tuum aliquem: nec eum qui
pro peccatis suis penitentiam gerit despiciat.
Ne irrideas fratrem tuum ieiunantem: et eum que
ieiunare non potest: ne confundas. **A**rgue eos
qui te suspiciunt: agnosce honorantem te ipsum.
Nec importunus existeris: nec importu-
nis oportunus ut vtilis possis esse: increpa et
in mansuetudine pseuera. **P**ropter penuri-
am autem: neque despiciabilem te facias. **T**ime-
ri deum: reuela mysteria eius. **A**b eo autem qui
timorem dei non habuerit: sed superbie et elationi
semetipsum subiecerit: omnimodis caue. **A**du-
sus abstinentem neque dixeris quicquam mali: ne-
que audieris: nec aduersus eum qui putat tuum
inimicum. **H**oc autem pro omnibus stude: ut nullum
habeas inimicum: nisi diabolum eiusque ministrum.
Cum hoc iniquo et doloso ne habitaueris: et
maledicum ne alloquaris: ne det minorationem
anime tue. **A**d detractorem fratris abstine: etiam
ab eo qui supplantare alterum conatur. **A**ntede
hoc monachis congruum: qui celesti iugo sua
colla submitunt. **H**ec discipuli christi custodi-
ant: his monitis meis sine intermissione intē-
dant. **D**ecet enim eos magistri sui christi imita-
tores existere. **E**xempla institutionis nostre cha-
rissimi sumamus a christo domino: qui cum diues

Capitulum

I

esset pro nobis paup factus est: excelsus et equis patris semetipsum humiliavit. Porro super celos habitans: in terris non habebat ubi caput reclinaret. Factus es mihi christe saluator: dux vite et vite que ducit ad patrem. Passiones enim grates sunt: fines eius regna celorum sunt. Factus es mihi dominator: domine filius dei fons vite: ex quo dona tua haurire et te sine infirmitate diligens collaudare: facta est gratia tua in corde famuli tui lumen et gaudium et dulcissima super mel et fauam ori meo. Facta est gratia tua in anima famuli tui: quasi thesaurus tribuens mihi ineffabiles diuitias et paupertatem atque miseriam longe a me expellens. Facta est gratia tua seruo tuo refugium et Christus et gloriatio et pretio et esca spiritualis: plena suauitatis et lumine.

Quomodo possum silere o domine de illa multitudine dulcedinis et charitatis tue gratie: que os meum licet indignissimi et peccatoris aperit. Aut quomodo sustinebit lingua mea: ut non te singulis horis ac momentis dator vite glorificet. Aut quomodo potero inundationes gratie tue excludere que iugiter fluunt in pectore humilitatis mee: plene dulcedine et omni gratia spirituali. Psallam glorioso nomini tuo domine pax celorum: qui mihi tribuisti bona tua celestia. Magnifico gratiam tuam: christe redemptor meus. Cum enim te magnifico: ipse magnifico a te. Non cessabit lingua mea collaudare virtutem tuam: non cessabit cithara mea personare spiritualia cantica tua. Desiderium tuum attraxit me post te christe: gloriatio vite mee. Gratia tua dulcedinem mihi prestet: ad se quod te spes mea. Efficiat cor meum terra bona ad suscipiendum semen tuum. Irriget eum gratia tua rore vite et ne demetat bonitas tua manipulum de agro pectoris mei. Post compunctionem et sanctimoniam: conuertere anima mea in requiem deliciarum paradisi. Tu ouem errantem requisisti: et inuentam tuis humeris reportasti. Et hanc indignissimam animam meam in manibus tuis attrahere: et offerre benedicto et immortalis patri tuo coram cherubim et seraphim: et coram angelis sanctis: ut delicias paradisi perfruens: cum sanctis omnibus angelis dicam. Gloria patri immortalis: gloria filio immortalis: gloria spiritui sancto immortalis: in secula seculorum. Amen.

Sancti Effrem Liber de Lustamine spirituali explicat.

Liber eiusdem de die iudicij incipit.

Ca. I. Inducens sanctum Effrem exhortantem et obsecrantem ut nos ad terribilem illum diem iudicij preparamus: omnem sollicitudinem a nobis projicientes: ex eo quod nihil in illa hora nobis prodesse poterit nisi conuersatio sancta et bona opera que hinc detulerimus nobiscum. Terrore quoque nobis incutientis propter manifestationem coram iudice omnium que hic occulta sunt: quod apta similitudine declarat.

Venite dilectissimi

fratres exhortationem meam suscipite: et semper memore consilij mei peccatoris et impij Effrem. Ecce enim iudicij dies illa magna et terribilis instat: et nos timore elationis inflamur. nolentes in breui tempore intelligere ac festinare: et deum nobis propitium facere. Dies enim nostri et menses et anni tanquam somnum preterierunt: tanquam umbra vespertina: et velociter formidabilis et preclarus domini aduentus aduenit. Vere enim formidabilis erit dies illa vniuersis peccatoribus: qui voluntates dei pro sua salute facere noluerunt. Obsecro vos fratres charissimi: venite projiciamus a nobis omnem sollicitudinem actuum terrenorum: ne obligetur mens nostra in terrenis negocijs: quia omnia terrena preterseunt: omnia depereunt: omnia euanescent. Nec quicquam nobis prodesse poterit in illa iudicij die nisi conuersatio sancta: et bona opera que hinc detulerimus nobiscum. Futurum est namque: ut vnusquisque nostrum: et actus suos et cogitationes ante tribunal tremendi iudicij deferat. Lotremiscit cor meum: et resnes mei resoluunt: quotienscumque recogito quod reuelande sint cogitationes et finones atque actus nostri in die iudicij. Gravis enim timor erit fratres dilectissimi: grandis tremor o amici mei. Quis enim non timeat: aut quis est qui non tremiscat et lamentem ac lugeat hec: quod ibi omnia manifestant: que hic occulto et tenebris gesta sunt. Intelligite fratres mei hoc quod vobis dico: et considerate exemplum quod vobis ob vram intelligentiam profero. Arbores fructifere tempore suo primum intrinsecus concipiunt fructum: postea deo diuino nutu extrinsecus proferunt: secundum suam naturam: et fructum et folia. Sic in die illa terribili: omnes homines que cumque in hoc seculo quasi in tempore suo occulte intrinsecus: siue bona siue mala gesserunt: ibi quasi fructus proprios ante tribunal domini proferent. Tunc iusti